

**PROGRAM
PROFILAKTYCZNY
PRZEDSZKOŁA
SAMORZĄDOWEGO
W BIERTOWICACH**

NA ROK 2016/2017

*Pomóżmy dzieciom, aby każdy z nich stał się tym,
kim stać się może.*

[Janusz Korczak]

Podstawa opracowania treści zawartych w programie przedszkola:

- > Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72
- > Konwencja o Prawach Dziecka - art. 3, art. 19 i art. 33
- > Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.)
- > Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (DzU nr 67 z późn. zm.), np. art.1 i inne
- > Rozporządzenie MENiS z dnia 23.12.2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU nr 51, poz. 458)
- > Rozporządzenie MEN z dnia 19.06.2001 w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wraz z rozporządzeniem zmieniającym z dnia 31.01.2002 r. (DzU nr 10, poz. 96)
- > Rozporządzenie MEN z dnia 8.06.2009 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 730) w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania
- > Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624)

PLAN PROGRAMU PROFILAKTYKI

I	WSTĘP	3
II	CELE PROGRAMU	4
III	ADRESACI PROGRAMU	5
IV	BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU	5
V	CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH	6
VI	METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU	11
VII	EWALUACJA PROGRAMU	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

I

WSTĘP

Przedszkole to „placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, wspomagająca indywidualny rozwój, zapewniająca opiekę odpowiednią do potrzeb dziecka oraz przygotowująca do nauki w szkole” (Źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, Dz. U. Nr 61, poz. 624). Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego, jak i również przygotowanie dziecka do nauki w szkole.

Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu. Wiek przedszkolny to specyficzny okres w życiu dziecka, mający istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Natomiast owa profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w tymże rozwoju. Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Niniejszy program profilaktyczny przedszkola ma za zadanie uświadomić dzieci w wieku przedszkolnym o istniejących w życiu ludzkim zagrożeniach oraz wyposażyć je w umiejętność radzenia sobie z nimi. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci i ułatwi funkcjonowanie w życiu następnych pokoleń w przyszłości.

II

CELE PROGRAMU

- Uświadomienie dzieci o istniejących w życiu zagrożeniach
- Wychowanie umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia
- Rozróżnianie dobra od zła
- Zdawanie sobie sprawy z niebezpieczeństwa wynikającego z niewłaściwego postępowania / z przypadkowych spotkań z nieznajomym
- Rozumienie powszechnych zakazów / nakazów w celu uniknięcia wypadku i in.
- Utrwalenie ogólnych zasad, np. prawidłowego poruszania się po drodze oraz wewnątrz przedszkolnych, np. właściwego korzystania z placu zabaw
- Uczenie się odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale innych (aspekt moralny)
- Upowszechnienie wiedzy o zdrowiu i zasadach mu sprzyjających (promocja zdrowego stylu życia)
- Tworzenie warunków służących sprawności i aktywności fizycznej dzieci
- Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami oraz najbliższym środowiskiem
- Podkreślenie szkodliwego wpływu na organizm różnego rodzaju używek
- Poszerzenie wiedzy na temat praw i obowiązków dziecka
- Zapobieganie oraz potępienie agresji i przemocy (działania naprawcze)
- Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złu fizycznemu i psychicznemu (promocja postaw asertywnych)
- Rozwijanie podstawowych umiejętności życiowych
- Kształtowanie nawyków higienicznych, stosowanie zasad kulturalnego zachowania się (savoir - vivre na co dzień)
- Uświadomienie dziecka o zagrożeniach związanych z dostępem do sieci Internet
- Gimnastyka buzi i języka - profilaktyka logopedyczna

III

ADRESACI PROGRAMU

- dzieci 3, 4, 5,6 - letnie uczęszczające do przedszkola objętego programem

IV

BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU

1. BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ.
2. PIRAMIDA ZDROWEGO ŻYWIENIA.
3. HIGIENICZNY TRYB ŻYCIA.
4. RUCH W ŻYCIU CZŁOWIEKA (poranki z gimnastyką).
5. ZAGROŻENIA ZE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.
6. PRZEDSZKOLE BEZ NAŁOGÓW.
7. MOJE PRAWA - KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA.
8. AGRESJA I PRZEMOC.
9. DZIECKO W ŚWIECIE WIRTUALNYM.
10. PROFILAKTYKA LOGOPEDYCZNA (poranki logopedyczne).

V

CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH

Lp.	Nazwa bloku tematycznego	Zamierzone cele operacyjne
1	BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie poj. „bezpieczeństwo” – reaguje na hasła „pali się”, „ewakuacja”, itp. – wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania – wykazuje znajomość imion i nazwisk rodziców / opiekunów – zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze – rozróżnia podstawowe znaki drogowe (informacyjne, ostrzegawcze) – stosuje się do sygnalizacji świetlnej – wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112) – orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta) – zna in. ważniejsze instytucje i role społeczne – przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kontrakt grupowy) – stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw/ sprzętu/ zabawek – porusza się w miejscach dozwolonych – nie oddala się samo od grupy przedszkolnej – nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapalkami, szkłem i in. – przewiduje sytuacje zagrażające bezpieczeństwu/ życiu oraz ich konsekwencje

		<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje nieufność w stosunku do osób nieznanymych, – samodzielnie i bezpiecznie organizuje sobie czas wolny – gości w przedszkolu, np. policjanta, strażaka <i>(w miarę możliwości)</i> – wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła
2	PIRAMIDA ZDROWEGO ŻYWIENIA	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje schemat piramidy zdrowego żywienia (jej piętra) – orientuje się w zasadach zdrowego stylu odżywiania (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo, itd.) – dostrzega związek pomiędzy zdrowiem a chorobą – wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne) – podaje przyczyny nieprawidłowego odżywiania się (m. in.: otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu = przeziębianie się) – zna umiar w jedzeniu (nie objada się) – przezwycięża niechęć do spożywania niektórych potraw – myje owoce i warzywa przed spożyciem – stosuje zasady savoir - vivre ‘u (poprawnie posługuje się sztućcami, nie rozmawia podczas posiłków, nie spieszy się podczas jedzenia, dba o estetykę stołu, nie huśta się na krzeselku, nie wygłupia się, itp.)
3	HIGIENICZNY TRYB ŻYCIA	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie poj. „higiena”, „higieniczny tryb życia” – wyróżnia przybory niezbędne do utrzymania higieny – stosuje higienę na co dzień: <ul style="list-style-type: none"> * myje ręce przed / po posiłku, po skorzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami i in. * dba o czystość własnego ciała (regularna kąpiel, używanie kosmetyków) * dba o czystość ubrania / bielizny * używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych

		<ul style="list-style-type: none"> * utrzymuje porządek otoczenia wokół (np. sprzęta po sobie) * zdaje sobie sprawę z konieczności chodzenia do snu o tej samej porze (higiena snu) * rozumie istotę wypoczynku * wykazuje wrażliwości na nadmierny hałas * podkreśla rolę codziennych ćwiczeń fizycznych * uczy się podstawowych umiejętności relaksacji i odprężenia (higiena psychiczna) * wie, o konieczności umiejętnego korzystania z chusteczek higienicznych * zasłania usta podczas kaszlu / kichania * unika bezpośredniego kontaktu z osobą chorą * wie, o potrzebie przebywania w wentylowanych pomieszczeniach
4	<p>RUCH W ŻYCIU CZŁOWIEKA (poranki z gimnastyką)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie aktywności ruchowej , sportu w życiu – posługuje się pojęciem „zdrowie” – wie, o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu – bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastkuje się (poranki gimnastyką) – uprawia sporty (gra w piłkę, jazda na rowerze, bieganie, itp.) – ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych – uczestniczy w zajęciach gimnastyki korekcyjnej – dba o prawidłową postawę ciała – chodzi na spacer – wie, jak zapobiegać przemarznięciu/ przegrzaniu
5	<p>ZAGROŻENIA ZE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych – nie dotyka zwierząt, zwłaszcza dzikich – wie, że nie należy karmić bez zgody/ drażnić zwierząt – zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia

		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o terenie strzeżonym przez psa - zna wybrane rośliny i in. zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące) - nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia, gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić
6	PRZEDSZKOLE BEZ NAŁOGÓW	<ul style="list-style-type: none"> - jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami / nałogami - prezentuje właściwą postawę „PRZECIW” - orientuje się w procesie uzależnienia człowieka od czegoś (zna ich niekorzystny wpływ na organizm) - wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np.. środków czystości) - wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy (tytoń), leki, Internet, telewizja) - nabywa umiejętność odmawiania „NIE” bez poczucia winy (asertywność) - nie jest podatne na wpływ reklam (tzw. ukryte programy) oraz osób mających złe zamiary
7	MOJE PRAWA - KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa - zna swoje obowiązki - przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych - obdarza uwagę inne dzieci i dorosłych - szanuje zdanie innych ludzi - jest odpowiedzialne za to, co robi (ponosi konsekwencje) - w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach - nie wykazuje bierności wobec przejawów złego traktowania go i innych - wykazuje się tolerancją - wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa
9	DZIECKO W ŚWIECIE WIRTUALNYM	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel - oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek)

		<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców / osób dorosłych – nie traktuje komputera jako największego towarzysza zabaw – zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego - nierzeczywistego) – nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych – dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.)
10	<p>PROFILAKTYKA LOGOPEDYCZNA (poranki logopedyczne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w podejmowanych dyskusjach, np. podczas zajęć – uczestniczy w zajęciach logopedycznych (<i>w miarę potrzeby</i>) – bierze aktywny udział w tzw. porankach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (ćwiczenia języka, oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, z emisji głosu...) – udziela swobodnych wypowiedzi ustnych poprawnych pod względem gramatycznym – samodzielnie nawiązuje słowny kontakt społeczny – wyraża się w różnych formach ekspresji słownej – myśli, główkuje – analizuje tekst czytany – potrafi się skupić – używa wyobraźni

VI

METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

A. METODY

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i in.)
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i in.)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretnych przykładach, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki i in.)
- eksponujące (np. film, ekspozycja i in.)
- programowane (z użyciem np. komputera i projektora)

B. FORMY

- indywidualne
- zespołowe
- grupowe (jednolite / zróżnicowane)